

15) Første behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatte-
loven. (Ændret overgangsbeskatning for gensidige
forsikringselskaber).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

16) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 35:

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af personer udstationeret i Danmark.

Af Karen Jespersen (S) og Mimi Jakobsen (CD) m.fl.

17) Første behandling af lovforslag nr. L 124:

Forslag til lov om tilskud til miljøaktiviteter i Østlandene.

Af miljøministeren (Per Stig Møller).

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Medlem af Folketinget Nør Christensen (CD) har meddelt mig, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 5. marts 1991 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Finansministeren (Henning Dyremose) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1990.

(Lovforslag nr. L 133).

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Finansministeren (Henning Dyremose):**

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1990.

(Lovforslag nr. L 133).

Tillægsbevillingsloven formaliserer de økonomiske dispositioner, der i finansårets løb er foretaget på forventet efterbevilling.

En stor del af de ændringer i forhold til finansloven for 1990, der er optaget på tillægsbevillingslovforslaget, er tidligere forelagt Folketinget i form af lovforslag eller aktstykker.

Herudover er Folketinget gennem de af Finansministeriet udarbejdede budgetoversigter m.v. i 1990 løbende blevet orienteret om bl.a. ændringer i skønnene over statens indtægter og udgifter på de løvbundne tilskudsområder. Sådanne afvigelser i forhold til de skøn, der lå til grund for finansloven, er også registreret på tillægsbevillingslovforslaget.

Tillægsbevillingslovforslaget for 1990 er opstillet efter den gamle kontoplan, medens opgørelser over udviklingen fra 1990 til 1991 i de løbende budgetoversigter er opgjort efter den nye kontoplan af hensyn til sammenligneligheden mellem årene. Tillægsbevillingslovforslagets totaltal kan derfor ikke umiddelbart sammenlignes med de totaltal, der er angivet i de løbende budgetoversigter.

Det tilstræbes, at finansloven og tillægsbevillingsloven tilsammen nærmer sig det endelige regnskabsresultat for finansåret. Efter udarbejdelsen af tillægsbevillingslovforslaget vil der kunne finde mindre bevægelser sted på de enkelte poster. De regnskabsmæssige forklaringer på sådanne afvigelser vil Folketinget få lejlighed til at tage stilling til ved behandlingen af statsregnskabet.

2. Oversigt over statsbudgettets nøgletal

Underskuddet på statens drifts-, anlægs- og udlånsbudget har ændret sig med i alt 17,1 mia. kr. fra finansloven for 1990 til tillægsbevillingslovforslaget. Dette skyldes dels ændringer i den samfundsøkonomiske konjunkturudvikling, dels andre årsager, herunder ændret lovgivning.

En række af statens udgifter og indtægter er stærkt følsomme over for den samfundsøkonomiske udvikling. De konjunkturfølsomme poster på finanslov 1990 blev budgetteret med udgangspunkt i Det Økonomiske Sekretariats økonomiske vurdering fra oktober 1990.

Den økonomiske vækst, ledigheden og de nominelle disponible indkomster har i 1990 udviklet sig nogenlunde som forudsat ved budgetteringen. Derfor har såvel kildeskatteindtægterne som den konjunkturbetingede udvikling i dagpengeudgifterne stort set udviklet sig som skønnet på finansloven.

Den mængdemæssige udvikling i det private forbrug adskiller sig kun svagt fra det oprindelige skøn, men på grund af en svagere prisudvikling har indtægterne fra de indirekte skatter

[Finansministeren]

været svagere end forudset. Forbrugssammen- sætningen har også været lidt anderledes end ventet med en svagere udvikling i energi- og bilforbruget. Det har ført til mindreprovenu fra registrerings- og olieafgifterne.

Konjunkturudviklingen har herudover især påvirket indtægterne fra selskabsskat og real- renteaftgift, hvor afvigelseerne også skyldes ændrede institutionelle forhold, herunder lovgivning.

Ændringen i skønnet over statsfinansernes stilling i løbet af 1990 er blevet snævert fulgt i budgetoversigterne fra maj, oktober og januar. I maj blev foretaget en betydelig justering af skønnet for underskuddet fra ÷ 7,0 mia. kr. til ÷ 21,7 mia. kr. Fra maj til FTB har skønnet således kun ændret sig med 2,4 mia. kr.

Ændringerne i skønnet er løbende blevet analyseret. Udviklingen på indtægtsbudgettet, der omfatter størstedelen af de meget bevægelige poster, er siden oktober-budgetoversigten blevet belyst med detaljerede afvigelsesanalyser.

2.1. Indtægtsbudgettet viser et samlet mindreprovenu på 14,2 mia. kr.

Hovedsagelig som følge af en svagere udvikling i priserne end forudset blev statens indtægter 14,2 mia. kr. lavere end skønnet på finansloven svarende til et mindreprovenu på 5,4 pct.

Mindreindtægterne fordeles på en række poster, men kan primært henføres til de konjunkturafhængige forbrugsafgifter, som blev 7,5 mia. kr. mindre end budgetteret. Hertil kommer, at realrenteaftgiften og selskabsskatten blev henholdsvis 1,9 mia. kr. og 3,2 mia. kr. mindre end budgetteret.

2.2. Renter af statsgælden reduceret med 1,7 mia. kr.

Renteudgifterne på statsgælden udgør 53,3 mia. kr. på tillægsbevillingslovsforslaget. Dette svarer til et fald på 1,7 mia. kr. sammenlignet med finansloven. De faldende udgifter kan for hovedpartens vedkommende henføres til faldende renteudgifter på den udenlandske gæld. De udenlandske renteudgifter blev 8,3 mia. kr. mod de budgetterede 9,7 mia. kr.

2.3. Udgifterne øget med 4,6 mia. kr.

Med fremsættelsen af tillægsbevillingslovsforslaget for 1990 kan det konstateres, at de

samlede nettoudgifter på udgiftsbudgettet blev ca. 4,6 mia. kr. større end forudsat på finansloven.

Heraf skyldes 3,1 mia. kr. en overskridelse af måltallet for de totalrammebelagte udgifter. Dette kan primært henføres til merudgifter vedrørende arbejdsmarkedsforanstaltninger for langtidsledige samt DSB, den individuelle boligstøtte, de frie kostskoler, fritidsundervisningen og det sociale område.

Den resterende overskridelse skyldes især konjunkturbetingede merudgifter til arbejdsløshedsdagpenge på 0,2 mia. kr. samt betalingsforskydninger på 1,1 mia. kr. vedrørende genbevillings- og opsparingsordningen.

2.4. Drifts-, anlægs- og udlånsunderskud på 24,1 mia. kr.

På finansloven for 1990 var nettoudgifterne inkl. rente af statsgælden opført med 280,4 mia. kr., medens de samlede indtægter var skønnet til 273,4 mia. kr. Der var altså budgetteret med et underskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet på 7,0 mia. kr.

På tillægsbevillingslovsforslaget kan underskuddet opgøres til 24,1 mia. kr. stort set svarende til det senest offentliggjorte skøn i budgetoversigten fra januar måned, hvor der blev forventet et DAU-underskud på 23,5 mia. kr.

I løbet af 1990 er der således sket en forværring af statsfinanserne på i alt 17,1 mia. kr. set i forhold til finansloven for 1990.

Nedenfor er angivet de væsentligste årsager til DAU-underskuddets stigning i 1990.

Tabel 1: Hovedårsager til stigningen i DAU-underskuddet i 1990

Mia. kr.	Fra FL 90 til TB 90
Indtægter	14,2
A-dagpenge	0,2
Renter	÷ 1,7
Betalingsforskydninger på udgiftsbudgettet	1,1
Andre udgifter	3,3
I alt	17,1

Af tabel 1 fremgår, at hovedårsagen til DAU-underskuddets forværring i 1990 er et fald i de skattemæssige indtægter, hovedsagelig som

[Finansministeren]

følge af ændrede konjunkturskøn. Den resterende forværring skyldes merudgifter på udgiftsbudgettet, der i en vis udstrækning udlignes af færre renteudgifter på statsgælden.

2.5. Bruttokasseunderskuddet forværret med 11,6 mia. kr.

Statens nettokasseunderskud, dvs. underskuddet på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet tillagt en række kapitalposter, var i 1990 21,5 mia. kr. På finansloven for 1990 var der budgetteret med et underskud på 7,4 mia. kr. Forringelsen skyldes forværringen af DAU-underskuddet, mens beholdningsbevægelserne har trukket i positiv retning.

Afdragene på statsgælden var 2,4 mia. kr. mindre end på finansloven. Forskellen skyldes, at afdragene på den udenlandske gæld var mindre end budgetteret. Bruttokasseunderskuddet blev dermed 115,5 mia. kr. eller 11,6 mia. kr. mere end budgetteret på finansloven.

3. Oversigt over bevægelser på indtægts- og udgiftsbudgettet

3.1. Indtægtsbudgettet

På indtægtsbudgettet forventes et mindreprovenu på 14,2 mia. kr. i forhold til de budgetterede indtægter på 276,5 mia. kr. De væsentligste årsager til denne afvigelse er beskrevet nedenfor.

Provenuet af *statens andel af kildeskatten* er på tillægsbevillingslovforslaget reduceret med 1,2 mia. kr. Da afregningen til kommunerne er stort set identisk med finanslovforudsætningerne, skyldes reduktionen et fald i det samlede kildeskatteprovenu, hovedsagelig som følge af ændrede konjunkturskøn.

Selskabsskatten skønnes at give et provenu på 10,4 mia. kr., hvilket er 3,2 mia. kr. mindre end det budgetterede. En medvirkende årsag til nedsættelsen er en lavere skattebetaling fra pengeinstitutterne som følge af større tab end forventet ved udarbejdelsen af finansloven.

Realrenteafgiften skønnes at give et provenu på 17,1 mia. kr., hvilket er 1,9 mia. kr. mindre end forventet ved udarbejdelsen af finansloven.

Provenuet fra *merværdiafgiften* blev på finansloven budgetteret til 73,8 mia. kr., men forventes kun at indbringe 71,1 mia. kr. Reduktionen på 2,7 mia. kr. skyldes overvejende, at niveauet for momsgrundlaget har været mindre

end forudset ved udarbejdelsen af finansloven, samt visse forskydninger i import- og eksportmomsen.

Stempelafgiften forventes reduceret med 0,9 mia. kr. i forhold til finansloven primært som følge af boligpakken og den dermed forbundne stempelfritagelse.

Det samlede provenu fra *punktafgifterne* forventes at give 43,1 mia. kr. mod de budgetterede 47,9 mia. kr. Reduktionen på 4,8 mia. kr. skyldes et lavere salg af afgiftsbelagte varer. Særlig markant er mindreprovenuet fra *registreringsafgiften* på 2,5 mia. kr. og mindreprovenuet fra *energiavgifterne* på 1,9 mia. kr.

Nettobidraget til EF forventes reduceret med 1,2 mia. kr. primært som følge af en reduktion af bidraget efter det fælles beregningsgrundlag for BNI.

Provenuet fra *salg af statslige aktiver* er forøget fra en budgetteret indtægt på 1,8 mia. kr. til 3,8 mia. kr. Provenuet vedrører salget af Statsanstalten for Livsforsikring. Merprovenuet på 2,0 mia. kr. udvises ikke som en forbedring af indtægtsbudgettet, men er hensat på en beholdningskonto til senere indskud i Danmarks Grundforskningsfond. I 1990 har der endvidere været indtægter på i alt ca. 1,4 mia. kr. fra omlægning af en række af statens aktiver, bl.a. Statens Lufthavnsvesen, samt salg af ejendomme m.v. Dette provenu er i overensstemmelse med finansloven for 1990 blevet konteret på statens udgiftsbudget.

Endelig skal nævnes, at *overførslen af renter og overskud fra Nationalbanken* er reduceret med 1,1 mia. kr. til 4,7 mia. kr.

3.2. Udgiftsbudgettet

De samlede nettoudgifter stiger på tillægsbevillingslovforslaget med 4,6 mia. kr.

Som nævnt i afsnit 2.3. kan den samlede vækst på udgiftsbudgettet forklares med en tilvækst i totalrammeudgifterne på 3,1 mia. kr., medens den resterende tilvækst især skyldes konjunkturbetingede merudgifter til a-dagpenge (0,2 mia. kr.) og betalingsforskydninger (1,1 mia. kr.).

Nedenfor er angivet, hvorledes tilvæksten i totalrammeudgifterne på 3,1 mia. kr. fordeles på de enkelte ministerområder.

Den væsentligste udgiftstilvækst findes på *Arbejdsministeriets* område, hvor der på tillægsbevillingslovforslaget kan konstateres en

[Finansministeren]

merudgift på ca. 1,2 mia. kr. Heraf vedrører ca. 500 mio. kr. arbejdstilbudsordningen for langtidsledige, medens ca. 380 mio. kr. vedrører uddannelses- og iværksætterydelsen. Herudover er der merudgifter vedrørende efterlønsordningen på ca. 220 mio. kr. samt mindreindtægter på ca. 100 mio. kr.

På *udviklingsbistanden* kan konstateres en merudgift på ca. 100 mio. kr., der bl.a. skyldes en efterregulering af udviklingsbistanden for 1989 som følge af en ændret udvikling i bruttonationalindkomsten.

På *skatteområdet* er optaget merudgifter på netto ca. 170 mio. kr. Ved aktstykke 181/1990 er der søgt ekstrabevilling til dækning af merudgifterne. Merudgifterne kan henføres til henholdsvis integration af Told- og Skattestyrelsen samt til en styrkelse af kontrollen med EF's landbrugsordninger. På skatteområdet er der endvidere øgede indtægter bl.a. vedrørende retsafgifter.

Under *Kulturministeriet* er der en merudgift på ca. 140 mio. kr. vedrørende de frie kostskoler som følge af et stigende elevantal på de eksisterende skoler samt en forventet tilvækst på 11 nye efterskoler.

En merudgift til *fritidsundervisning* på ca. 100 mio. kr. skyldes en øget undervisningsaktivitet i 1990, samt at loven om folkeoplysning træder i kraft senere end forventet.

På *Miljøministeriets* område er optaget en mindreindtægt på 120 mio. kr. som følge af, at en forudsat betalingsordning vedrørende miljøgodkendelser ikke er gennemført.

Tilsvarende er der under *politiet* optaget en mindreindtægt på ca. 160 mio. kr. vedrørende udstedelse af kørekort, nummerplader m.v.

På det *sociale område* er der optaget en merudgift på ca. 120 mio. kr. som følge af efterregulering til kommunerne for tidligere gennemførte lovinitiativer i forbindelse med sygedagpengeloven, nye skøn på indkomstoversølsområdet og nye skøn over de kommunaløkonomiske konsekvenser af nye lovinitiativer (lov om bruttorevalideringsydelse m.fl.).

Endelig er der på *DSB* optaget en merudgift på ca. 730 mio. kr., der bl.a. skyldes, at det forudsatte salg af Århus-Kalundborg-færgerne først vil ske i 1991. Aktstykket om investeringer i Helsingør-Helsingborg-overfarten indebærer endvidere merudgifter på ca. 215 mio. kr., ligesom DSB er blevet kompenseret med ca. 70

mio. kr. som følge af afgiftsnedsættelserne på benzin.

Afslutningsvis skal nævnes, at der på finansloven for 1990 var opført budgetreguleringskonti på i alt ca. 4,3 mia. kr. Disse budgetreguleringskonti nulstilles på tillægsbevillingslovsforslaget.

Der er i de foregående afsnit givet en beskrivelse af de væsentligste bevægelser på statsfinanserne i 1990, som de kommer til udtryk i forslaget til tillægsbevillingslov. Der henvises i øvrigt til lovforslagets enkelte bevillingsforslag med de dertil hørende anmærkninger.

Forslaget til tillægsbevillingslov for 1990 anbefales til Folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Nør Christensen (CD).

Formanden:

Den pågældende har søgt om orlov i henhold til forretningsordenens § 42, stk. 3, litra a, jf. stk. 5, på grund af sygdom.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles den pågældende orlov som ansøgt fra og med den 5. marts 1991, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Forhandling

Jens Jørgensen (KF):

Folketinget har nu vedtaget at meddele orlov til 1 medlem af Folketinget og at indkalde stedfortræderen.

Som ordfører for Udvalget til Valgs Prøvelse skal jeg tillade mig at gøre indstilling om, at stedfortræderen godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget.

Hr. Nør Christensen er valgt i Ringkøbing Amtskreds, og i anledning af hans orlov indkaldes 1. stedfortræder for Centrum-Demokraterne i denne amtskreds, datachef Svend Aage Jensen.

Udvalget til Valgs Prøvelse har i et møde i dag behandlet denne sag, og jeg kan herefter på udvalgets vegne afgive følgende:

Indstilling

Datachef Svend Aage Jensen godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 5. marts 1991.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 123 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Skatteomlægninger).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

(Fremsat 27/12 90. Første behandling 17/1 91. Betænkning 22/2 91).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 4-6 opførte sager, nemlig:

4) Anden behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytte).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).

(Fremsat 27/12 90. Første behandling 17/1 91. Betænkning 22/2 91).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og fondsbeskatningsloven. (Ophævelse af udenlandslempelsen og adgangen til at inddrage udenlandske datterselskaber under sambeskatningen).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 28/12 90. Første behandling 17/1 91. Betænkning 22/2 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m.v. (Varelager- nedskrivninger og igangværende arbejder).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat 28/12 90. Første behandling 17/1 91. Betænkning 22/2 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Stavad (S):

Det er ret omfattende lovforslag, vi her har til anden behandling. Det er de forslag, som regeringen fremsatte umiddelbart før nytår. Med de ændringsforslag, der er stillet, vil de komme til tredje behandling i en ganske anden skikkelse end den, som regeringen fremsatte dem i.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til enkelte af ændringsforslagene.

Først vil jeg vedrørende ændringsforslag nr. 10, der vedrører pensionsdelen

Formanden:

Det er, som hr. Stavad siger, et omfattende stykke lovarbejde, vi står med her. Jeg synes, vi må have en vis ro i salen for at kunne følge med.

Stavad (S):

. . . . i lovforslag nr. L 4, og en række ændringsforslag til den del af lovforslaget fra skatteministeren gerne kvittere over for skatteministeren for, at han har taget hensyn til nogle af de bemærkninger, som jeg på Socialdemokratiets vegne gjorde ved førstebehandlingen. Nogle af de oplysninger, vi har fået undervejs i udvalgsarbejdet, viser eksempelvis, at den bagatelgrænse, som vil gøre det muligt at få små løbende pensionsordninger udbetalt som en sumudbetaling og derigennem forhindre et unødigt